

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

PRVI ODJEL SUDA

ODLUKA

Zahtjev br. 21899/13
Frane ŠARIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući
17. rujna 2019. godine u odboru u sastavu:

Krzysztof Wojtyczek, *predsjednik*,
Armen Harutyunyan,
Pere Pastor Vilanova, *suci*,

i Renata Degener, *zamjenica tajnika Odjela*,

uzimajući u obzir gore navedeni zahtjev podnesen 25. veljače 2013.
godine,

uzimajući u obzir očitovanje koje je dostavila tužena Vlada i odgovor na
očitovanje koje je dostavio podnositelj zahtjeva,
nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnositelj zahtjeva, g. Frane Šarić, hrvatski je državljanin, rođen je
1951. godine i živi u Zadru. Podnositelja zahtjeva pred Sudom je zastupao g.
A. Marjanović Kavanagh, odvjetnik iz Zagreba.

2. Vladu Republike Hrvatske („Vlada“) zastupala je njezina zastupnica,
gđa. Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti
kako slijedi.

4. Dana 13. travnja 1993. kuću podnositelja zahtjeva u Zadru raznio je
nepoznati počinitelj.

5. Dana 7. ožujka 1995. podnositelj zahtjeva podnio je pred Općinskim sudom u Zagrebu tužbu protiv države, tražeći naknadu imovinske štete. Pozvao se na članak 180. Zakona o obveznim odnosima kojim je bila propisana odgovornost države za štetu nastalu uslijed „akata nasilja ili terora“.

6. Dana 3. veljače 1996. na snagu je stupio Zakon o izmjeni Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, br. 7/1996 od 26. siječnja 1996. – „Zakon o izmjeni iz 1996.“). Njime je ukinut članak 180. i prekinuti su svi postupci pokrenuti na temelju te odredbe do stupanja na snagu novog zakonodavstva.

7. Prema tome, postupak podnositelja zahtjeva prekinut je *ex lege* 8. lipnja 1998. godine u skladu sa Zakonom o izmjeni iz 1996.

8. Dana 9. kolovoza 1999. podnositelj zahtjeva podnio je zahtjev za pomoć u obnovi uništene kuće.

9. Dana 5. lipnja 2003. Ured državne uprave u Zadarskoj županiji odbio je zahtjev podnositelja zahtjeva jer nije ispunio uvjet prebivališta prema važećem zakonodavstvu. Podnositelj zahtjeva nije uložio žalbu protiv te odluke.

10. Dana 31. srpnja 2003. na snagu je stupio Zakon o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija (Narodne novine Republike Hrvatske, br. 117/2003 od 23. srpnja 2003. – „Zakon o odgovornosti iz 2003.“). Njime je bila propisana izvanugovorna odgovornost države za štetu koja je posljedica smrti, tjelesne povrede ili oštećenja zdravlja, a koja je počinjena aktima terora, dok se materijalna šteta trebala nadoknaditi putem pomoći za obnovu, koja se može dobiti od nadležnih upravnih vlasti, na temelju Zakona o obnovi. Zakonom o odgovornosti iz 2003. propisano je i da će se svi postupci koji su prekinuti na temelju Zakona o izmjeni iz 1996. nastaviti prema odredbama tog Zakona.

11. Prema tome, točno neutvrđenog datuma Općinski sud u Zagrebu nastavio je postupak koji je podnositelj zahtjeva pokrenuo na temelju Zakona o odgovornosti iz 2003.

12. Dana 29. siječnja 2008. Općinski sud u Zagrebu odbio je zahtjev podnositelja zahtjeva i naložio mu da državi nadoknadi troškove postupka u iznosu od 28.600,00 hrvatskih kuna (HRK).

13. Dana 28. svibnja 2009. Vlada je donijela Odluku o otpisu tražbina troškova parničnog postupka dosuđenih Republici Hrvatskoj u određenim postupcima, konkretno, u postupcima pokrenutim na temelju prijašnjeg članka 180. Zakona o obveznim odnosima i nastavljenim na temelju članka 10. Zakona o odgovornosti iz 2003. Konkretno, nadležna državna odvjetništva dobila su upute da ne pokreću ovršne postupke radi naplate takvih troškova i da povuku prijedloge za ovrhu u postupcima koji su već pokrenuti.

14. Prvostupanjsku presudu u predmetu podnositelja zahtjeva nakon žalbe je potvrdio Županijski sud u Zagrebu 27. rujna 2011. godine.

15. Dana 30. svibnja 2012. Vrhovni sud Republike Hrvatske odbio je reviziju podnositelja zahtjeva, osim u dijelu koji se odnosi na troškove postupka u kojem umanjio iznos koji podnositelj treba platiti na 23.320,00 kuna.

16. Ustavni sud Republike Hrvatske odbio je 17. siječnja 2013. godine naknadnu ustavnu tužbu koju je podnio podnositelj zahtjeva.

17. U međuvremenu, dana 5. ožujka 2012. Općinsko državno odvjetništvo u Zadru pozvalo je podnositelja zahtjeva da nadoknadi državi troškove spornog postupka u iznosu od 26.600,00 kuna.

18. Dana 12. travnja 2012. podnositelj zahtjeva isplatio je državi iznos od 26.600,00 kuna za troškove postupka.

19. Dana 16. travnja 2012. Općinsko državno odvjetništvo u Zadru pozvalo je podnositelja zahtjeva da dodatno nadoknadi državi troškove spornog postupka u iznosu od 2.000,00 kuna jer je pogrešno zatražilo 26.600,00 kuna 5. ožujka 2012. godine.

20. Dana 26. travnja 2012. podnositelj zahtjeva isplatio je državi dodatni iznos od 2.000,00 kuna.

B. Mjerodavno domaće pravo

21. Mjerodavno domaće pravo citirano je u predmetu *Kresović i drugi protiv Hrvatske* ((odl.) [Odbor], br. 5864/12, 12. rujna 2017.).

22. Zakonom o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske iz 2012., 2013., 2014. i 2015. godine (Narodne novine, br. 24/12, 132/12, 152/13, 39/14 i 148/14) propisano je da se pogrešno ili više uplaćeni prihodi u državni proračun vraćaju uplatiteljima na temelju rješenja nadležnog Ministarstva, protiv koje se može pokrenuti upravni spor. Za podnošenje tog zahtjeva nije određen rok.

PRIGOVOR

23. Podnositelj zahtjeva prigovorio je na temelju članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju da su mu domaći sudovi neopravdano naložili da nadoknadi državi troškove spornog parničnog postupka.

PRAVO

24. Podnositelj zahtjeva prigovorio je da mu je povrijeđeno pravo na mirno uživanje vlasništva, protivno članku 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, koji glasi kako slijedi:

„Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko se ne smije lišiti svoga vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnoga prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni zakone koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa ili kazni.“

25. Vlada je tvrdila da podnositelj zahtjeva nije iscrpio dostupna domaća pravna sredstva. Kao prvo, mogao je i trebao povući svoju tužbu jer mu je moralo biti jasno da njegov zahtjev nema izgleda za uspjeh na temelju Zakona o odgovornosti iz 2003. Prema tome, nije imao pravni interes za nastavak postupka. Kao drugo, ukoliko je podnositelj zahtjeva smatrao da je preplatio troškove postupka državi, mogao je podnijeti zahtjev nadležnom Ministarstvu – i u konačnici čak pokrenuti upravni spor – za povrat pogrešno ili više uplaćenog prihoda u državni proračun, u skladu s vrlo jednostavnim postupkom predviđenim mjerodavnim Zakonom o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske. U prilog svojoj tvrdnji, Vlada je Sudu dostavila preslike odluka koje je donijelo nadležno Ministarstvo, tvrdeći da se u prosjeku godišnje donese oko 6.000 takvih odluka.

26. Podnositelj zahtjeva ponovio je svoj prigovor.

27. Sud primjećuje da je 2012. godine podnositelj zahtjeva platio troškove postupka na vlastitu inicijativu, unatoč činjenici da je do tada bila donesena Odluka Vlade iz 2009. (vidi stavak 13. ove odluke), kojom su otpisane sve tražbine neplaćenih troškova dosuđenih Republici Hrvatskoj u parničnim postupcima pokrenutim na temelju prijašnjeg članka 180. Zakona o obveznim odnosima i kojom su nadležna državna odvjetništva dobila upute da ne pokreću ovršne postupke radi naplate takvih troškova. S tim u vezi, Sud prihvaća tvrdnju Vlade da je podnositelj zahtjeva mogao i još uvijek može podnijeti zahtjev za povrat pogrešno ili više uplaćenog prihoda državi. Ako bi njegov zahtjev bio odbijen, podnositelj zahtjeva imao bi mogućnost pokrenuti upravni spor protiv svakog takvog rješenja (vidi stavak 22. ove odluke).

28. U tim okolnostima, ovaj se prigovor mora odbaciti na temelju članka 35. stavaka 1. i 4. Konvencije zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

Utvrdjuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 10. listopada 2019.

Renata Degener
Zamjenica tajnika

Krzysztof Wojtyczek
Predsjednik

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72400490524

